

Conceptverslag Standaardisatieraad

Datum:	Donderdag 16 juni, 12:30 – 15:00 uur
Locatie:	SURF, zaal 4.1, Utrecht (fysiek)
Aanwezig:	Pieter Hendrikse (Voorzitter), Peter Boersema (KBb-e), Fons Dingelstad (OCW), Bert-Jan Geveke (DUO), Jeffrey Hietbrink (PO-Raad & VO-raad), Hans Louwhoff (SURF), Marianne Mulder (Kennisset), Henk Nijstad (voorzitter Architectuurraad), Pieter Ruempol (MEVW), Martijn Timmer (MBO digitaal), IJsbrand Buys Ballot (Secretaris)
Afwezig:	Ernst-Jan Heuseveldt

1. Opening

- De voorzitter opent de vergadering. Ernst-Jan heeft zich vooraf afgemeld en is niet aanwezig.
- Jeffrey deelt mee dat hij vertrekt bij de PO-Raad en VO-raad en een nieuwe functie heeft gevonden bij OCW bij de afdeling digitalisering po/vo. Dit is de laatste vergadering van Jeffrey en er zal nieuwe vertegenwoordiging vanuit de PO-Raad en VO-raad worden gezocht. Vanuit Edustandaard zal hier een verzoek voor worden gedaan aan beide sectorraden.
- De voorzitter stelt de agenda vast met de kanttekening dat gastspreker Ronald Damhof zich vanwege privé-omstandigheden heeft afgemeld. Agendapunt 3 vervalt en houden we tegood voor een volgende vergadering. Henk geeft nog een korte toelichting op de toegevoegde waarde van zijn presentatie.
- Het verslag van de vorige vergadering wordt doorgenomen. Pieter Ruempol vraagt naar de aanleiding voor actiepunt A5; aandacht houden voor het evenwicht in publieke en private partijen in de Standaardisatieraad. De aanleiding hiervoor was de zoektocht naar een nieuwe voorzitter en dit is als aandachtspunt voor de toekomst genoteerd. Het is de vraag of de drie private branches het speelveld voldoende dekken.
- De voorzitter vraagt naar de status van de andere actiepunten. Actiepunt A2 blijft staan voor de volgende vergadering.
- Het verslag wordt vastgesteld.

Actiepunten voor de volgende vergadering

- A1 Voor de volgende vergadering zal Martijn Timmer een voorstel inbrengen op welke wijze beleidsadviezen vanuit standaardisatie/architectuur oogpunt kunnen worden ondersteund.
- A2 Agenderen van de AMIGO-aanpak in de volgende vergadering ter reflectie.
- A3 Bureau Edustandaard zal bij de PO-Raad en VO-raad een verzoek indienen om een plaatsvervangend lid aan te stellen voor Jeffrey Hietbrink in de Standaardisatieraad.
- A4 Agenderen van een update BAC met daarin de beoogde opvolger van de voorzitter.
- A5 De secretaris stemt af met de secretaris van Edu-K en agendeert een notitie met de standpunten van de Standaardisatieraad in het bestuurlijk overleg Edu-K, indien mogelijk al op 4 juli 2022.
- A6 Bureau Edustandaard maakt voor de volgende vergadering een impactbepaling van de hoeveelheid werk voor Edustandaard als gevolg van de verschillende groeifondsplannen en de benodigde capaciteit.
- A7 De secretaris zoekt een alternatieve datum in september waarop iedereen fysiek aanwezig kan zijn. Indien dit niet lukt, blijft 8 september staan.

2. Voortgang proces nieuwe voorzitter

- Marianne geeft namens Bureau Edustandaard en als technisch voorzitter van de BAC een update over de voortgang. Een shortlist van kandidaten is besproken met de BAC en met drie kandidaten wordt een kennismaking ingepland. Afhankelijk van de beschikbaarheid worden het vier kandidaten. Het is de intentie om in de volgende vergadering op 8 september 2022 te kunnen melden wie de nieuwe voorzitter zal worden. De leden stemmen in met de voortgang.

Actie: Agenderen van een update BAC met daarin de beoogde opvolger van de voorzitter.

3. Het belang van gestandaardiseerde begrippen

- Dit agendapunt komt te vervallen.

4. Update Edustandaard

- De voorzitter vraagt vooraf aandacht voor hoofdstuk 2 van de update. In dit hoofdstuk wordt de raad om een reactie gevraagd die niet expliciet in de agenda was opgenomen.
- Henk licht de update toe en vermeldt de uitwisselstandaard voor het Centraal Examen VO dat in de vorige vergadering (24 maart) in beheer en productie is genomen. Henk meldt dat men enthousiast is over de resultaten. Dit is een mooi voorbeeld van hoe betere standaarden de ict-infrastructuur helpen verbeteren. De Standaardisatieraad spreekt waardering uit voor dit traject.
- Bert-Jan doet de suggestie om het succesvolle gebruik van deze afspraak te vermelden conform de in de update voorgestelde aanpassingen m.b.t. de status en gebruiksadvies van een afspraak bij Edustandaard. De raad stemt in met dit voorstel.
- Henk geeft een toelichting op hoofdstuk 2 Ketenarchitectuur onderwijsgegevensplatform. Dit onderwerp gaat over het beschikbaar krijgen van grote blokken gegevens voor het doen van onderzoek of verantwoording. Het duurzaam beschikbaar krijgen van gegevens gaat niet altijd zoals het zou moeten waardoor de integriteit van gegevens niet afdoende is. Een duurzame data-architectuur kan helpen deze gegevens tijdig en conform de regelgeving te ontsluiten.
- Fons bevestigt dat dit onderwerp in de Datakamer is besproken en dat er behoefte is om dit onderwerp op te pakken. Het is de vraag bij wie dit vraagstuk ligt.
- Bert-Jan stelt voor eerst met elkaar het conceptuele idee uit te werken. Hans Louwhoff biedt aan mee te werken op dit onderwerp.
- Peter vraagt wat er in Europa gebeurt op dit thema, bijvoorbeeld t.a.v. dataspace. Henk geeft aan dat binnen de Architectuurraad de Europese ontwikkelingen in de gaten worden gehouden.
- De Standaardisatieraad erkent het belang van dit onderwerp en er wordt een vergelijk gemaakt met Research Data Management om van te leren hoe daar met data wordt omgegaan. Hans ziet RDM wel als een heel ander onderwerp.
- Fons geeft aan met DUO en Bureau Edustandaard af te stemmen hoe we dit gaan inrichten. Er zal capaciteit voor moeten worden vrijgemaakt. Daarna zal ook SURF worden betrokken voor kennis op dit thema.
- Henk geeft een toelichting op het gevraagde besluit in hoofdstuk 3 van de update. Het gebruiksadvies pas toe of leg uit (PTOLU) wordt al toegepast bij een aantal standaarden. Aan de Standaardisatieraad wordt gevraagd dit gebruiksadvies te formaliseren. De Standaardisatieraad is met inachtneming van de opmerking van Bert-Jan akkoord met de voorgestelde aanpassing.

- Henk geeft een toelichting op het gevraagde besluit in hoofdstuk 4 van de update. Aan de Standaardisatieraad wordt gevraagd deze nieuwe versie van het Certificeringsschema ROSA versie 3.0 in beheer te nemen.
- De voorzitter vraagt aandacht voor de ambassadeursfunctie van de Standaardisatieraad. Peter reageert dat hij samen met Jeffrey bij Edu-V heeft aangegeven dat Edustandaard erop toeziet dat standaarden voldoen aan de kwaliteitscriteria en dat ze worden toegepast in de toepassingsdomeinen. Het is de vraag welke partij gaat toezien op de naleving van deze afspraken.
- Ernst-Jan heeft schriftelijk de vraag gesteld waarom onderwijsinstellingen naar ISO 27001 vragen in aanbestedingen en niet naar het certificeringsschema? Marianne reageert hierop dat ISO toeziet op processen in de organisatie terwijl het certificeringsschema toeziet op de applicaties.
- De Standaardisatieraad heeft verder geen opmerkingen en stemt in met de in beheername van de update van deze afspraak. Het gebruiksadvies is daarbij 'Verplicht'.

Besluit: De Standaardisatieraad gaat akkoord met de voorgestelde aanpassingen m.b.t. status en gebruiksadvies van een afspraak bij Edustandaard.

Besluit: De Standaardisatieraad stemt in met de wenselijkheid van een duurzame ketenarchitectuur voor (onderzoeks- en verantwoordings)gegevens.

Besluit: De Standaardisatieraad stemt in met de in beheername van de update van de afspraak Certificeringsschema IBP ROSA v3.0 met als gebruiksadvies 'Verplicht'.

5. Update revisie ROSA

- De Standaardisatieraad neemt kennis van de schriftelijke update Revisie ROSA.
- Martijn vraagt uit welke personen het kernteam bestaat en of de mensen bij de MOSA ook betrokken zijn. Henk geeft een toelichting wie er in de denktank en in het kernteam betrokken zijn. MOSA en HOSA zitten op dit moment niet in de projectstructuur.
- Henk benadrukt het belang van dit traject. De gehele lijn met FORA, MORA, HORA en ROSA wordt strak getrokken met duidelijke onderlinge verhoudingen. De ambitie is om hierna ook verbinding te maken richting HOSA en MOSA.
- Hans vraagt of er bij de revisie ook naar Europa wordt gekeken, want er bestaat een risico dat we gedwongen worden om aanpassingen te doen door Europese ontwikkelingen. Henk antwoordt dat dit verschilt per domein en het om uiteenlopende redenen lastig is om bij Europese ontwikkelingen aan te sluiten. Binnen het domein Toegang is er goed zicht op wat er Europees speelt, en met name in het HO is veel kennis over Europese en andere internationale standaarden zoals Edu-API van IMS Global.
- Hans geeft aan zich specifiek zorgen te maken over EDU-id. Europees worden hier andere keuzes in gemaakt. Henk reageert dat we dit onderwerp moeten oppakken bij het domein Identiteiten. Het kost moeite om standaarden te mappen als deze nog niet specifiek genoeg zijn.
- Hans vraagt om i.h.k.v. de Revisie ROSA een gap-analyse te maken met de Europese ontwikkelingen. Peter ondersteunt dit voorstel. Hij ziet dat EDU-id de implementatie van het ECK-id belemmert.
- De Standaardisatieraad heeft verder geen inhoudelijke opmerkingen en gaat akkoord met de verlenging van het project Revisie ROSA.

Besluit: De Standaardisatieraad is akkoord met de verlenging van het project Revisie ROSA en geeft commitment af op de inzet in het project.

Actie: Bureau Edustandaard brengt samen met de werkgroepen in kaart welke internationale standaarden relevant zijn en hoe deze zich verhouden tot de afspraken van Edustandaard.

6. Edu-V; naar een publiek-privaat Afsprakenstelsel in de leermiddelenketen

- De voorzitter geeft een introductie op bijgevoegde notitie. Binnen Edu-K worden in het bestuurlijk overleg op 4 juli enkele formele zaken afgehandeld waarna het de bedoeling is om in september het traject in uitvoering te nemen. De voorzitter vraagt de Standaardisatieraad hoe zij zich wensen te verhouden tot dit initiatief.
- Pieter Ruempol vraagt zich af of er aanleiding is om op zoek te gaan naar een andere verhouding wanneer Edu-K opgaat in Edu-V. Peter vindt van wel. Edu-K mist de financiering en de middelen om af te dwingen dat afspraken worden nageleefd. Edu-V vult dit gat en daarmee krijg je een andere dynamiek.
- Peter geeft aan dat Edustandaard de kwaliteit van standaarden beoordeelt en de ontwikkeling van standaarden begeleidt. Hier moeten we niet van afwijken. Het is aan de Standaardisatieraad om deze rol telkens te benadrukken in verschillende gremia. Peter geeft het voorbeeld van Stichting SEM dat werkt aan een nieuw stelsel met standaarden op hetzelfde domein als Distributie en Toegang. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van de AMIGO-aanpak zoals we die in de Standaardisatieraad hebben afgesproken. Goede ontwikkelingen moeten we oppakken, meenemen en tot standaard verklaren onder de hoede van Edustandaard om te voorkomen dat er verschillende standaarden voor hetzelfde ontstaan.
- Jeffrey geeft aan dat Edustandaard voor alle sectoren is en hierdoor voorkomen wordt dat er blokkades kunnen optreden in grensvlakken tussen bijvoorbeeld po-vo en vo-mbo.
- Hans merkt op dat we het hier over een specifiek toepassingsgebied hebben, de leermiddelenketen. Er passeren bij Edustandaard meerdere standaarden die ook over andere toepassingsgebieden gaan.
- Fons vult aan dat het niet zo kan zijn dat er willens en wetens verschillende standaarden voor hetzelfde doel worden ontwikkeld. We hebben een systeem met de Architectuurraad en Standaardisatieraad ingericht voor het beheer van standaarden.
- Pieter merkt op dat er nu een aantal dingen niet goed in standaarden zijn gevat. Er wordt in alle openheid naar nieuwe technieken gekeken om de huidige problemen in de leermiddelenketen op te lossen. Hier moeten we het gesprek over voeren.
- Martijn vraagt of er vanuit Edu-V met Edustandaard wordt gesproken over welke afspraken er al zijn. Peter reageert dat de Standaardisatieraad ervoor moet zorgen dat Edustandaard gaat over het proces om te komen tot goede standaarden. Pas na vaststelling en in beheername van een standaard bij Edustandaard kan Edu-V beslissen of het meegaat in het afsprakenstelsel. Als er knelpunten in bepaalde standaarden zitten, is het de vraag hoe deze op te lossen.
- Fons benadrukt dat afstemming tussen Edu-V en Edustandaard nodig is over het ontwikkelen van nieuwe afspraken. Peter vult aan dat alleen standaarden die in de Standaardisatieraad zijn goedgekeurd, gebruikt moeten worden door Edu-V. Als Edustandaard en Standaardisatieraad vinden we de AMIGO-aanpak belangrijk. Dan moeten we ook zorgen dat deze aanpak wordt toegepast. Het is aan ons om aan anderen aan te geven deze aanpak toe te passen als ze dit nu niet doen. Marianne vult aan dat we moeten zorgen dat we in elkaars verlengde blijven werken en ons duurzaam tot elkaar verhouden, ook naar de toekomst. We komen elkaar tegen op dezelfde domeinen en daarbij gaan wij uit van onze taakstelling.
- Jeffrey geeft aan dat er snel gehandeld moet kunnen worden als er een probleem ontstaat in de leermiddelenketen. De Standaardisatieraad concludeert dat bij standaardisatie kwaliteit en nauwkeurigheid voorop staat, maar dat de capaciteit geen oorzaak van vertraging mag zijn. Fons vult aan dat in de Informatiekamer ook is aangegeven dat samenhang belangrijk is in de groeifondsvoorstellen. Edustandaard kan een belangrijke rol spelen in deze samenhang, maar dan mag capaciteit niet de bottleneck zijn.

- Bert-Jan vraagt zich af of Edustandaard onderdeel moet uitmaken van de governance van Edu-V. Hans reageert dat het verstandig is om dit niet te doen omdat je dan ook moet verhouden tot andere groeifondsvoorstellen. Bovendien is Edu-V niet het enige domein waarop Edustandaard actief is.
- De voorzitter vat samen dat de taakstelling van Edustandaard helder is. Edustandaard ziet toe op de kwaliteit, het proces (AMIGO), vaststelling en beheer van standaarden. Deze verplichting met Edustandaard moeten we duidelijk blijven maken richting Edu-V. De voorzitter stelt vast dat de Standaardisatieraad geen wijziging ziet in de taakstelling van Edustandaard. Wij blijven vanuit onze structuur werken op de verschillende domeinen waaronder de leermiddelenketen. Edustandaard wenst een duurzame relatie te onderhouden met Edu-V waarin wij ons (inclusief stichting SEM) tot elkaar verhouden. Er is een duidelijke relatie tussen Edu-V en Edustandaard en wij zien graag dat Edustandaard is geborgd in de aanpak en werkwijze van Edu-V in deze transitiefase en in de toekomst. De Standaardisatieraad geeft aan dezelfde doestellingen te hebben en niet verrast te willen worden in het gebruik van standaarden door Edu-V. Afstemming, transparantie en heldere communicatie is gewenst op bestuurlijk niveau.
- De Standaardisatieraad spreekt af dat vanuit Edustandaard een notitie wordt gemaakt met het standpunt van de Standaardisatieraad. Deze notitie wordt na afstemming met de secretaris van Edu-K ingebracht in het bestuurlijk overleg Edu-K op 4 juli as. De voorzitter geeft aan als voorzitter van het bestuurlijk overleg Edu-K deze punten direct ook al mee te nemen.
- Fons vraagt aanvullend om aandacht voor de capaciteit van Edustandaard. Fons ziet graag dat er door Edustandaard een impactbepaling wordt gemaakt van de hoeveelheid werk voor Edustandaard als gevolg van de verschillende groeifondsplannen en de benodigde capaciteit.

Besluit: De Standaardisatieraad is het eens over de taakstelling, rol en positionering van Edustandaard t.o.v. Edu-V in de leermiddelenketen en de andere groeifondsvoorstellen, namelijk dat deze niet wijzigt. Edustandaard wenst een duurzame relatie te onderhouden met Edu-V waarin wij ons (inclusief stichting SEM) tot elkaar verhouden. Afstemming, transparantie en heldere communicatie is gewenst op bestuurlijk niveau. De Standaardisatieraad besluit om een notitie op te stellen en in te brengen in het bestuurlijk overleg van Edu-K.

Actie: De secretaris stemt af met de secretaris van Edu-K en agendeert een notitie met de standpunten van de Standaardisatieraad in het bestuurlijk overleg Edu-K, bij grote voorkeur al op 4 juli 2022. De voorzitter zal als voorzitter van het bestuurlijk overleg Edu-K deze standpunten direct meenemen.

Actie: Bureau Edustandaard maakt voor de volgende vergadering een impactbepaling van de hoeveelheid werk voor Edustandaard als gevolg van de verschillende groeifondsplannen en de benodigde capaciteit.

7. Rondvraag

- Er zijn geen vragen of opmerkingen.

8. Afsluiting

- De Standaardisatieraad stemt met elkaar af of het mogelijk is voor hen om bij de volgende vergadering op 8 september fysiek aanwezig te zijn. Met uitzondering van Peter lijkt dit mogelijk. De secretaris zal een alternatieve datum in september proberen te vinden waarop iedereen aanwezig kan zijn. Indien dit niet lukt, blijft 8 september staan.
- De voorzitter sluit de vergadering.

Actie: De secretaris zoekt een alternatieve datum in september waarop iedereen fysiek aanwezig kan zijn. Indien dit niet lukt, blijft 8 september staan.